

Rozgrzewka językowa

Uczniowie pracują w parach. Nauczyciel prosi o zapisanie jak najwięcej słownictwa związanego z opisywaniem planów po maturze. Wygrywa ta para, która zbierze w określonym przez nauczyciela czasie (np. dwóch minut) najwięcej słówek i zwrotów związanych z tematem. Następnie nauczyciel zapisuje na tablicy te zwroty, które najczęściej się powtarzały. Uczniowie formułują hipotezy na temat planów swoich rówieśników w Niemczech, np. *Ich denke, die Schüler in Deutschland möchten auch nach dem Abi ... / Vielleicht haben viele vor, ... / Ich finde, für viele ist es wichtig, ...*

Komentarze do zadań

Zad. 1 Przed przystąpieniem do zadania nauczyciel prezentuje na przykładach czas przyszły *Futur I*, wykorzystując znane uczniom słownictwo powtórzone podczas rozgrzewki językowej: *Olaf wird nach dem Abi mehr Sport treiben. Und du? Was wirst du machen?* Następnie uczniowie czytają zdania i dopasowują do nich, na podstawie ilustracji, osoby. Nauczyciel zwraca uwagę na prezentowane w *Das brauchst du!* zdania w czasie przyszłym *Futur I* i przypomina uczniom, że na stronie *Grammatik Perfekt* znajdują uzupełnienie tej prezentacji.

Zad. 2 Uczniowie indywidualnie czytają tekst i wybierają właściwą informację. Następnie sprawdzają w parach poprawność rozwiązania. Uczniowie odnoszą się do zapisanych wcześniej na tablicy planów na ten rok szkolny i porównują je z planami Dominika.

Zad. 3 Uczniowie słuchają wypowiedzi trzech osób i zaznaczają czynności, które wymieniły te osoby.

Zad. 4 Po ponownym wysłuchaniu wypowiedzi i rozwiązaniu zadania, chętni uczniowie opowiadają o planach na przyszłość trzech osób występujących w nagraniu. Ćwiczenie to można zrealizować w grupach trzyosobowych w formie mini wywiadów: jeden uczeń zadaje pytania, drugi na nie odpowiada, a trzeci streszcza usłyszane informacje.

Zad. 5 Pierwszą część zadania uczniowie mogą wykonać zarówno w formie wypowiedzi ustnej, jak i pisemnej. Nauczyciel przypomina, aby uczeń użył jak najwięcej ćwiczonych w lekcji struktur.

Kapitel 1 Alles neu, alles anders

Lektion 1

Und nach dem Abi?

HÖREN

Gramatyka

Czas przyszły *Futur I*.

Komunikacja

Potrąfię opowiedzieć o planach na przyszłość.

1 Wer wird was machen? Lies die Sätze und ordne zu. Sprecht dann zu zweit. Kto będzie co robił? Przeczytaj zdania i dopasuj do nich osoby. Następnie porozmawiajcie w parach.

- 1 **Matthias** Ich werde an einer Uni studieren.
- 2 **Andrea** Ich werde für die Führerscheinprüfung lernen.
- 3 **Elena** Ich werde Fremdsprachen lernen.
- 4 **Dominik** Ich werde reisen und die Welt sehen.

Das brauchst du!

Was wird er / sie machen? ▶ S. 12
Er / Sie wird in die USA reisen.

2 1.01 Lies den Text von Dominik und wähle die richtigen Informationen aus. Przeczytaj wypowiedź Dominika i wybierz właściwe informacje.

Alle denken nur noch ans Abi, aber wisst ihr was?

Ich denke schon an die Zeit danach. Nach dem ganzen Stress und dem Lernen werde ich erst einmal eine lange Pause machen. Ich werde nicht direkt zur Uni gehen, sondern ein Jahr lang arbeiten, reisen und die Welt sehen. Deswegen habe ich mir schon die Angebote für Work and Travel angeschaut. Am liebsten würde ich an die amerikanische Ostküste gehen. Da werde ich dann 4 Monate arbeiten. Anschließend habe ich noch einen Monat Zeit, dann werde ich durchs Land reisen. Ich bin mir sicher, mein Englisch da mehr zu verbessern als in der Schule. Nach den USA würde ich gerne durch Mittel- und Südamerika und vielleicht noch nach Asien reisen. Nicht schlecht, oder? Nur meine Familie und meine Freunde werden mich sicher vermissen. Meine Oma sagt die ganze Zeit schon: „Dominik, Amerika ist so weit weg!“ Aber ich komme ja wieder ...

- 1 Dominik wird nach dem Abitur zuerst zur Uni / **in die USA** gehen.
- 2 Er will an der amerikanischen Ostküste **arbeiten / lernen**.
- 3 Vorher / **Danach** würde er noch gerne andere Kontinente sehen.

3 1.02 Was planen die drei Personen? Hör die Aussagen und entscheide. Posłuchaj wypowiedzi trzech młodych osób i zdecyduj, co planują w roku maturalnym.

☒ das Abi gut schaffen	☐ alle Verwandten besuchen	☒ etwas mit Sprachen studieren
☒ auf eine Hochzeit gehen	☒ den Führerschein machen	☒ Medizin studieren
☐ Jura studieren	☒ in eine andere Stadt ziehen	☐ einen Urlaub mit Freunden machen
☒ Serien in der Originalsprache schauen	☒ die eigene Zeit genießen	☒ eine Ausbildung machen

4 1.02 Elena, Matthias oder Andrea? Hör noch einmal zu und ordne zu. Posłuchaj nagrania jeszcze raz i dopasuj imiona do informacji.

- 1 **Andrea** wird sich den Führerschein selbst finanzieren.
- 2 **Matthias** wird nach dem Abi noch einen Test machen.
- 3 **Elena** wird auf einer Familienfeier die ganze Familie treffen.
- 4 **Elena** will Fremdsprachen studieren.
- 5 **Matthias** will in eine richtige Universitätsstadt ziehen.
- 6 **Andrea** will nach dem Abitur mit Menschen arbeiten.

Deutsch extra

Ich habe leicht reden. = Ich habe keine Probleme mit einer Sache.

5 **UND DU?** Beantworte die Fragen. Sprecht dann in der Gruppe über eure Pläne. Odpowiedz na pytania. Następnie porozmawiajcie w grupie o swoich planach.

- 1 Wirst du nach dem Abitur studieren? Was und wo willst du studieren?
- 2 Willst du nach dem Abi eine Reise machen? Warum ja? Warum nicht?
- 3 Würdest du gerne mal arbeiten und reisen? Warum ja? Warum nicht?
- 4 Hast du noch andere Pläne nach dem Abi? Welche?

6 sechs

Ciekawostki

Prawie 55% młodzieży niemieckiej rozpoczęło w 2020 roku studia. Liczba ta jest wyższa o ponad 20% w porównaniu z rokiem 2000.

Klucz

5 Propozycja rozwiązania: 1 Ich habe vor, nach dem Abi zu studieren. Ich weiß noch nicht, wo ich studieren werde. Vielleicht in Warszawa? 2 Ich will nach dem Abitur eine Reise machen. Ich muss mich erholen und ich brauche etwas Abwechslung. So möchte ich drei oder vier Wochen durch Italien reisen. 3 Ich würde gern mal arbeiten und reisen. Das ist eine sehr gute Idee. Man kann zuerst das Geld verdienen und dann durchs Land reisen. 4 Nach dem Abi habe ich vor, den Führerschein zu machen. Ich möchte auch fitter werden und deshalb habe ich vor, regelmäßig ins Fitnessstudio zu gehen.

Materiały dodatkowe

Transkrypcja	KN, str. 186
Grammatik perfekt 5	ZC, str. 88
Gra 1	KN, str. 216

Rozgrzewka językowa

1 Uczniowie powtarzają w parach poznane słownictwo i czas przyszły *Futur I*. Pierwszy uczeń informuje koleżankę lub kolegę o swoich planach i zadaje pytanie: *Ich werde nach dem Abi in eine andere Stadt umziehen. Und du? Was wirst du machen?* Drugi uczeń udziela odpowiedzi. Zadanie to można przeprowadzić również w małych grupach.

2 Nauczyciel przygotowuje karteczki z czterema kategoriami: *Schule und Lernen / Sport / Arbeit und Geld / Wohnen*. Chętni uczniowie losują jedną z karteczek i opisują swoje plany związane z wybraną kategorią, stosując czas przyszły *Futur I*.

Komentarze do zadań

Zad. 1 Nauczyciel, nawiązując do rozgrzewki językowej, zadaje uczniom pytania: *Wirst du nach dem Abi von zu Hause ausziehen? Warum? Następnie pyta o doświadczenia uczniów związane ze zmianą miejsca zamieszkania: Bist du schon mal umgezogen? Wann? / Wer aus deiner Familie ist schon mal umgezogen? Warum und wann?* Nauczyciel zbiera na tablicy w formie tabeli (*Wer? / Warum?*) informacje o uczniach, np. *Marek / Sein Vater hat eine neue Stelle in Poznań bekommen*. Następnie uczniowie rozwiązują zadanie, poznają zdania okolicznikowe czasu ze spójnikiem *als*. Następnie tworzą podobne zdania, wykorzystując informacje zapisane na tablicy.

Zad. 2 Uczniowie rozwiązują zadanie w parach. Następnie porównują swoje rozwiązania z inną parą.

Zad. 3 Uczniowie czytają tekst. Następnie tłumaczą nieznaną słownictwo, korzystając ze słowniczków w podręczniku lub słownika internetowego. Po rozwiązaniu zadania utrwalają poznane słownictwo, odpowiadając na pytania szczegółowe nauczyciela do treści wpisu na blogu.

Zad. 4 Uczniowie uzupełniają na podstawie tekstu fragmenty zdań i formułują wspólnie zasadę stosowania spójników zdania okolicznikowego czasu *als* (*immer*) *wenn*.

Ciekawostki

Nie wszyscy młodzi Niemcy wyprowadzają się chętnie i szybko z domu rodzinnego, by zamieszkać samodzielnie. Co czwarty 25-latek mieszka jeszcze z rodzicami. Ciekawe, że chętniej wyprowadzają się córki – tylko 21% z nich zamieszkuje z rodzicami. Podczas gdy synowie stanowią aż 34%.

Lektion 2

Kapitel 1 Alles neu, alles anders

LESEN

Gramatyka

Zdania okolicznikowe czasu ze spójnikami *als* i *wenn*.

Komunikacja

Rozumiem tekst o zmianach miejsca zamieszkania.

Umziehen leicht gemacht?

1 Wann sind sie umgezogen? Lies und verbinde die Sätze.

Kiedy przeprowadziły się te osoby? Przeczytaj zdania i je połącz.

- 1 a Als meine Mutter eine neue Stelle in Deutschland bekommen hat,
- 2 a Als ich mein Studium in Polen begonnen habe,
- 3 b Als meine Schwester geboren wurde,
- a bin ich nach Warschau gezogen.
- b sind wir in ein Einfamilienhaus gezogen.
- c sind wir nach Berlin gezogen.

Das brauchst du!

Wir sind in ein Einfamilienhaus gezogen, als meine Schwester geboren wurde. > S. 12

2 Wie verläuft ein Umzug? Finde die richtige Reihenfolge der Tätigkeiten. Jak przebiega przeprowadzka? Ułóż czynności w logicznej kolejności.

- 4 alles einpacken
- 3 das Zimmer / die Wohnung ausräumen
- 7 an der neuen Schule zurechtkommen
- 2 überlegen, was in welche Kiste kommt
- 1 alles genau planen
- 6 dann wieder alles auspacken
- 5 sich von den alten Freunden verabschieden

3 1.03 Lies den Blogbeitrag von Niklas und beantworte die Frage. Przeczytaj wpis na blogu Niklasa i odpowiedz na pytanie.

Worüber schreibt Niklas?

- a Über seine Pläne nach dem Abitur.
- b Über die Umzüge in seiner Familie.
- c Über die Probleme seiner Nachbarn.

Das brauchst du!

Immer wenn wir umgezogen sind, hat meine Mutter alles genau geplant. > S. 12

4 Lies den Text noch einmal und schreibe die Sätze zu Ende. Przeczytaj tekst jeszcze raz i dokończ zdania.

- 1 Wenn Klaus ____, wird er irgendwann ausziehen.
- 2 Als er ____, ist er oft mit seiner Familie umgezogen.
- 3 Immer wenn seine Familie ____, hat seine Mutter alles genau geplant.
- 4 Als Klaus' Schwester ____, musste sie von zu Hause ausziehen.
- 5 Als Maria ____, hat sie das ohne Listen gemacht.

5 **UND DU?** Beantworte die Fragen. Odpowiedz na pytania.

- 1 Was ist passiert, als jemand aus deiner Familie umgezogen ist?
- 2 Was wäre für dich am schwierigsten, wenn du umziehen würdest?

Bald ist es schon so weit. Ich werde endlich mein Abi haben. Und dann?

Dann werde ich irgendwann ausziehen. Ich habe noch keine Ahnung, wohin ich ziehe. Vielleicht in eine Großstadt, vielleicht ins Ausland. Mal sehen, wie das wird. Als ich ein Kind war, sind wir oft umgezogen. Die Firma, bei der mein Vater gearbeitet hat, hat ihn alle zwei Jahre in eine andere Stadt geschickt. Das war für mich ganz schön stressig und traurig: sich von den alten Freunden verabschieden, alles einpacken, dann alles wieder auspacken und an der neuen Schule zurechtkommen. Immer wenn wir umgezogen sind, hat meine Mutter vorher alles genau geplant. Wann räumen wir welches Zimmer aus, was kommt in welche Kiste und bis wann müssen wir fertig sein. Sie hatte da immer so lange Listen. So sind unsere Umzüge ohne Chaos verlaufen. Meine ältere Schwester Maria musste vor zwei Jahren ausziehen, weil sie einen neuen Job in einer anderen Stadt bekommen hat. Aber sie war auch froh, endlich eine eigene Wohnung zu haben. Als Maria ausgezogen ist, hat sie das aber ohne Listen gemacht. Sie hat natürlich viele Sachen vergessen und musste an den Wochenenden danach zu uns kommen und den Rest holen. Ich bin gespannt, wie meine Nachbarn ihren Umzug organisieren werden. Sie ziehen in ein paar Tagen um, nach Wellington in Neuseeland. Ich glaube, die haben gerade noch ein paar mehr Probleme als meine Schwester!

sieben | 7

Klucz

- 4 1 Wenn Klaus endlich sein Abi haben wird, ... 2 Als er ein Kind war, ... 3 Immer wenn seine Familie umgezogen ist, ... 4 Als Klaus' Schwester einen neuen Job in einer anderen Stadt bekommen hat, ... 5 Als Maria ausgezogen ist, ...
- 5 Propozycje rozwiązania: 1 Als meine Schwester umgezogen ist, habe ich ihr geholfen, ihre Sachen einzupacken und ihr Zimmer auszuräumen. Das hat fast zwei Tage gedauert! 2 Für mich wäre am schwierigsten, mich von meinen Freunden zu verabschieden.

Materiały dodatkowe

Grammatik perfekt 12
Kartkówka L 1–2

ZC, str. 93
ePanel, eDesk

Rozgrzewka językowa

Nauczyciel przygotowuje kilka zdjęć przedstawiających różne uroczystości rodzinne. Uczniowie podają nazwy uroczystości i zapisują je na tablicy. Następnie dopisują nazwy innych świąt i uroczystości oraz terminy ich świętowania.

Komentarze do zadań

Zad. 1 Nauczyciel nawiązuje do tematu lekcji, zadając uczniom pytania, np. *Was feierst du im Dezember? Wann feiern deine Eltern den Hochzeitstag? Wann machst du Geburtstagsparty?* Następnie uczniowie słuchają krótkich wypowiedzi i rozwiązują zadanie.

Zad. 2 Nauczyciel dzieli klasę na dwie grupy. Jedna grupa zajmuje się zwyczajami związanymi ze ślubem, druga związanymi z narodzinami dziecka. Uczniowie czytają zdania i zapisują na papierze w kolumnie słownictwo związane z uroczystością. W drugiej kolumnie podają polskie odpowiedniki zapisanych wyrazów, jednak w innej kolejności. Następnie uczniowie wymieniają się plakatami i dopasowują tłumaczenia do niemieckich wyrazów.

Zad. 3 Nauczyciel wyjaśnia na przykładach, np. krótkich dialogów znaczenie wyróżnionego w zadaniu słownictwa (*Vielleicht ... / Keine Ahnung / ...*). Uczniowie czytają w parach dialogi, a następnie odpowiadają samodzielnie na pytania. Nauczyciel chodząc po klasie, kontroluje poprawność odpowiedzi. Uczniowie mogą też przygotować swoje dialogi, wykorzystując podane słownictwo i zaprezentować je na forum.

Zad. 4 Nauczyciel zwraca uwagę na podane w zadaniu fragmenty zdań (*Diese Sätze helfen dir*), które uczniowie mogą wykorzystać przy realizacji zadania. Uczniowie wykonują zadanie na osobnych kartkach.

Ciekawostki

W Bawarii goście weselni i para młoda najczęściej ubrani są w tradycyjne stroje nawiązujące do zwyczajów ludowych. Kobiety występują w sukienkach nazywanych „Dirndl”, bluzkach z bufiastymi rękawami i ozdobnych fartuskach, a mężczyźni w skórzanych spodniach i koszulach często ozdobionych haftem.

Lektion 3

Kapitel 1 Alles neu, alles anders

Es gibt was zu feiern!

SCHREIBEN

Słownictwo

Uroczystości rodzinne.

Komunikacja

Porównuj zwyczaje związane z różnymi uroczystościami rodzinnymi.

1 **1.04** **Wo kann man das hören? Hör zu und ordne zu.** Na jakiej uroczystości można to usłyszeć? Posłuchaj nagrania i dopasuj wypowiedzi do uroczystości.

Geburtstag 3

Taufe 2

Hochzeit 4

Geburt 1

2 **1.05** **Bräuche zur Hochzeit (H) oder zur Geburt (G)? Lies die Sätze und ordne zu.**

Zwyczaje z okazji ślubu czy narodzin dziecka? Przeczytaj zdania i dopasuj je do uroczystości.

- H** Ein paar Tage oder Wochen vorher gibt es den Polterabend. An diesem Abend machen die Gäste Porzellan kaputt, denn das bringt Glück.
- G** Die Eltern stellen einen Storch aus Holz vor das Haus. Der bringt ja bekanntlich die Kinder.
- H** Kleine Kinder streuen Blumen.
- H** Die Freunde des Bräutigams entführen die Braut und der Bräutigam muss sie finden.
- G** Der Vater pflanzt einen Baum als Zeichen des Lebens.
- G** Eltern, Verwandte und Freunde machen eine Erinnerungskiste für das Kind.
- H** Der Bräutigam trägt seine Braut über die Türschwelle.
- G** Die Eltern hängen Babykleidung auf die Wäscheleine und zeigen so, dass sie bald ein Kind bekommen.
- G** Verwandte oder Freunde kochen eine Hühnersuppe für die junge Mutter.
- H** Die Gäste schmeißen Reis auf das Brautpaar.

INFO LANDESKUNDE

In die Erinnerungskiste können u. a. Glückwunschkarten, der erste Schnuller, das Taufkleid oder die ersten Schuhe reinkommen.

3 **Was weißt du genau? Was nicht? Lies die Dialoge. Beantworte dann die Fragen in Paaren.** Co wiesz na pewno? A czego – nie? Przeczytaj dialogi. Następnie odpowiedzcie w parach na pytania.

- Stellt man in Polen auch einen Storch vor das Haus?
- Vielleicht in Masuren, aber ich weiß das nicht.
- Pflanzen polnische Männer auch einen Baum zur Geburt der Kinder?
- Keine Ahnung, ob das ein Brauch ist, aber mein Vater hat das bei uns im Garten gemacht.
- Gibt es bei uns auch eine Erinnerungskiste für das Kind?
- Bestimmt nicht. Eher ganz normale Geschenke für die Mutter und das Baby.
- Hast du in Polen schon mal Babykleidung auf der Wäscheleine als Zeichen für ein Baby gesehen?
- Nie gesehen. Aber oft sind die kleinen Mädchen rosa und die Jungen blau angezogen.
- Kocht man in Polen auch eine Hühnersuppe für die Mutter?
- Wenn sie Lust hat, vielleicht. Aber eine Tradition ist das sicher nicht.

4 **UND DU?** **Schreibe den Blogbeitrag zu Ende.** Dokończ wpis na blogu.

Diese Sätze helfen dir:

Ich wusste noch gar nicht, dass ... Toll finde ich ...
Mir gefällt, dass ... Einige Bräuche kenne ich aus Polen,
Es hat mich total überrascht, ... zum Beispiel ...

Hallo Ihr Lieben!
Ich habe letztens etwas über eine Hochzeit in Deutschland gelesen. Da sieht die Feier ganz anders als in Polen aus ...

8 acht

Klucz

- 4** Propozycja rozwiązania: ... Ich wusste gar nicht, dass es ein paar Tage vor der Hochzeit den Polterabend gibt. An diesem Abend machen die Gäste Porzellan kaputt, denn das bringt Glück. Mir gefällt, dass die Freunde des Bräutigams die Braut entführen und der Bräutigam sie finden muss. Einige Bräuche kenne ich aus Polen, zum Beispiel: Der Bräutigam trägt seine Braut über die Türschwelle. Und du? Kennst ihr auch diese Bräuche? Oder es gibt bei euch noch andere? Schreibt das unten in die Kommentare.

Materiały dodatkowe

Transkrypcja	KN, str. 186
Film Vox Pop	ZC, str. 72
Gra 2	KN, str. 216
Tipps zum Schreiben	ZC, str. 81

Rozgrzewka językowa

Uczniowie oddają nauczycielowi zadania domowe z poprzedniej lekcji (wpisy na blogu). Następnie losują wpis koleżanki lub kolegi, czytają go i streszczają jego treść.

Komentarze do zadań

Zad. 1 Nawiązując do tematu lekcji, nauczyciel pyta uczniów: *Machst du Geburtstagsparty? Hast du Stress dabei? Warum? Gibt es / Gab es in deiner Familie eine Hochzeit? Habt / Hattet ihr Stress dabei? Warum?* Następnie uczniowie pracują w parach. Identyfikują sytuacje przedstawione na zdjęciach i zapisują wspólnie na tablicy odpowiedzi na pierwsze dwa pytania. Osoby chętne odpowiadają na pytanie 3 dotyczące ich osobistych doświadczeń.

Zad. 2 Uczniowie czytają wskazówki i tłumaczą w parach nowe słownictwo. Następnie układają wskazówki w kolejności od najważniejszej do ich zdaniem najmniej ważnej oraz porównują swoją propozycję z koleżanką lub kolegą. Gdy pary skończą rozmawiać, nauczyciel prowadzi dyskusję z całą grupą. Uczniowie prezentują swoje zdanie, wykorzystując podane w zadaniu wzorce.

Zad. 3 Po wysłuchaniu nagrania i samodzielnym uzupełnieniu rad uczniowie sprawdzają rozwiązanie w plenum. Nauczyciel zwraca uwagę uczniów na podane w *Das brauchst du!* fragmenty zdań. Uczniowie stosują je przy tworzeniu dialogów. Pierwszy uczeń formułuje problem i prosi wybraną osobę o radę, np. *Ich habe Angst vor der Klassenarbeit in Mathe. Was soll ich machen?* Druga osoba odpowiada, wykorzystując jeden z wzorców: *An deiner Stelle würde ich mehr lernen, aber nicht kurz vor dem Test.*

Zad. 4 Nauczyciel przygotowuje kartki z opisem sytuacji. Para uczniów losuje jedną z nich i odgrywa dialog na forum. Zadanie to można zrealizować też w formie konkursu na najciekawszą scenkę.

Ciekawostki

W Polsce uczniami opiekuje się pedagog szkolny i bardzo często psycholog, którzy są pełnoetatowymi pracownikami szkoły. W szkołach niemieckich sytuacja wygląda inaczej. W całych Niemczech jest tylko 1500 psychologów szkolnych. Najczęściej są zatrudnieni w poradniach i wspierają uczniów z dzielnicy czy całego miasta.

Lektion 4

Kapitel 1 Alles neu, alles anders

Nur kein Stress!

1 Sieh dir die Fotos an. Beantworte die Fragen. Obejrzyj zdjęcia. Odpowiedz na pytania.

- 1 Wer ist auf dem Foto zu sehen?
- 2 Um welche Probleme geht es hier?
- 3 Welche Situation kennst du aus deiner Erfahrung?

SPRECHEN

Słownictwo

Opis zachowań związanych z zapobieganiem negatywnym skutkom stresu.

Komunikacja

Rozumień wskazówki dotyczące uczenia się i łagodzenia konfliktów.

2 **1.06** Prüfungsstress. Lies die Tipps und ergänze die Sätze. Diskutiert dann in der Gruppe. Przeczytaj rady związane ze stresem egzaminacyjnym i uzupełnij zdania. Następnie porozmawiajcie w grupie.

Tipps! Stress vor Klassenarbeiten und Prüfungen?

- 1 Entspann dich beim Lernen, mach Sport oder geh spazieren.
- 2 Belohne dich nach dem Lernen und nach einer Prüfung.
- 3 Du solltest genug lernen, aber nicht erst kurz vor dem Test.
- 4 An deiner Stelle würde ich vor einer Klassenarbeit früh ins Bett gehen.
- 5 Wenn ich du wäre, würde ich beim Lernen genügend Pausen machen.
- 6 Bereite dich zusammen mit anderen aus deiner Klasse auf den nächsten Test vor.
- 7 Wenn du die Themen einer anderen Person erklären kannst, bist du bereit für die Klassenarbeit.
- 8 Wenn du bei der Prüfung einen Blackout hast, schließe kurz die Augen und atme langsam.

Der beste Tipp für mich ist Tipp 2, weil ...
Ich finde Tipp 2 auch interessant, da ...
Tipp 2 habe ich noch nie ausprobiert.
Tipp 2 funktioniert bei mir gar nicht, weil ...

Das brauchst du!

An deiner Stelle würde ich ... Wenn ich du wäre, ...
Es wäre gut, wenn ... ▶ S. 13

3 **1.07** Hör die Sendung und ergänze die Ratschläge.
Postuchaj audycję i uzupełnij rady.

4 Was kann man in diesen Situationen tun? Was rätst du deiner Freundin oder deinem Freund? Spielt Dialoge.
Co można zrobić w tych sytuacjach? Co poradzisz koleżance lub koledze? Odegrajcie dialogi.

- Situation 1:** Stress bei Prüfungen, nicht zurechtkommen
Situation 2: Schwierigkeiten beim Lernen, Probleme und schlechte Noten in der Schule
Situation 3: Konflikte in der Familie, jüngere Geschwister wollen nicht lernen
Situation 4: Konflikte im Freundeskreis, deine Freundin oder dein Freund sagt sehr oft gemeinsame Termine ab

Wenn es zu Konflikten in der Familie oder unter Freunden kommt:

- 1 Vermeidet Emotionen und haltet Abstand.
- 2 Ihr solltet auch miteinander sprechen und nicht übereinander.
- 3 Es wäre gut, die Konfliktsituation gemeinsam zu analysieren.
- 4 Fragt auch eine andere Person nach ihrer Meinung zu eurem Konflikt.
- 5 Wenn es mal wieder stressig wird, lacht einfach mit euren Freunden oder eurer Familie.

neun | 9

Klucz

- 1 Propozycja rozwiązania: 1 Auf dem Fotos sind Jugendliche in verschiedenen Stresssituationen. 2 Der Junge ist müde, weil er sehr lange vor dem Test gelernt hat. Das Mädchen hat einen Streit mit den Eltern. Der nächste Junge ist am Computer eingeschlafen. Vielleicht hat er Schwierigkeiten beim Lernen, bekommt schlechte Noten und darum sind seine Eltern böse auf ihn. Das Mädchen auf dem letzten Bild sieht einsam aus. Vielleicht hat sie Konflikte im Freundeskreis.
- 2 Propozycja rozwiązania: Der beste Tipp für mich ist Tipp 1, weil es gut ist, sich beim Lernen zu entspannen, Sport zu machen oder einfach spazieren zu gehen.; Ich finde Tipp 8 auch interessant, da ich oft bei der Prüfung einen Blackout habe.; Tipp 7 habe ich noch nie ausprobiert. Tipp 4 funktioniert bei mir gar nicht, weil ich nie vor einer Klassenarbeit früh ins Bett gehe.

Materiały dodatkowe

Transkrypcja
Kartkówka L 3–4
Klasówka 1

KN, str. 186
ePanel, eDesk
ePanel, eDesk

Rozgrzewka językowa

Nauczyciel wykorzystuje karteczki z poprzedniej lekcji (zadanie 4). Chętni uczniowie losują jedną z nich i odgrywają scenkę na forum. Następnie nawiązując do tematu lekcji, nauczyciel pyta uczniów o czynniki, które mogą wywoływać stres u ich rodziców, rodzeństwa czy znajomych. Nauczyciel zapisuje na tablicy przyczyny stresu podawane przez uczniów.

Komentarze do zadań

Zad. 1 Uczniowie zapoznają się ze słownictwem zawartym w ramce, tłumacząc w parach nieznanne słownictwo. Następnie porównują je z czynnikami wywołującymi stres wypisanymi na tablicy.

Zad. 2 Przed wysłuchaniem nagrania uczniowie zapoznają się ze statystyką, mogą uzupełnić ją danymi procentowymi, które wydają się im prawdopodobne. Podczas słuchania nagrania sprawdzają swoje przypuszczenia i zapisują podane w nagraniu dane. Po wysłuchaniu uczniowie komentują wyniki statystyki, np. *Ich habe gedacht, dass Berufsarbeit für 50 % Frauen stressig ist.*

Zad. 3 Uczniowie analizują dokładnie statystykę, robią notatki w zeszytcie, by wyrazić opinię o czynnikach wywołujących stres. Wykorzystują przy tym podane w zadaniu wzorce. Następnie prezentują swoją opinię na forum.

Zad. 4 Chętni uczniowie przygotowują przed lekcją ankietę podobną do tej z zadania 2. Wszyscy uczniowie wypełniają ją, zaznaczając, które z wymienionych czynników wywołują u nich stres. Następnie ta sama grupa, która przygotowała ankietę, analizuje ją i podaje wyniki w klasie. Ankieta może być anonimowa, ale uczniowie podają płeć.

Ciekawostki

Głównymi powodami stresu Polaków jest przede wszystkim praca zawodowa, nieprzyjemne sytuacje w życiu codziennym, trudna sytuacja finansowa oraz problemy rodzinne. Ok. 40% badanych radzi sobie ze stresem, uprawiając sport (bieganie, jazda na rowerze, fitness czy pływanie). Ok. 20% stosuje ćwiczenia relaksacyjne lub taniec.

Lektion 5

Kapitel 1 Alles neu, alles anders

Das Leben im Wandel

LAND UND KULTUR

Komunikacja

Poznają przyczyny stresu w społeczeństwie niemieckim. Wymieniają czynniki stresu wśród młodzieży. Przygotowują poradnik o życiu bez stresu.

1 **1.08 Welche Stressfaktoren passen zu den Situationen auf den Fotos? Schau dir die Fotos an und entscheide.** Obejrzyj zdjęcia i zdecyduj, które czynniki stresu do nich pasują.

Arbeitsbelastung im Haushalt • Arbeitswechsel und Umzüge • zu viele Termine in der Freizeit • Berufsarbeit • ständige Erreichbarkeit (per Handy, Mail ...) • Straßenverkehr und Arbeitsweg • schwere Krankheit eines Freundes oder von Verwandten • Ehrgeiz und hohe Ansprüche an sich selbst

2 **1.09 Lies die Statistik. Hör dann zu und ergänze sie.** Przeczytaj statystykę. Następnie posłuchaj nagrania i uzupełnij dane.

2 ständige Erreichbarkeit

1 Berufsarbeit

Stressfaktoren	Frauen in %	Männer in %
Berufsarbeit	31	40
ständige Erreichbarkeit (per Handy, Mail ...)	22	37
Straßenverkehr und Arbeitsweg	20	24
schwere Krankheit eines Freundes oder Verwandten	21	21
finanzielle Sorgen	20	16
zu viele Termine in der Freizeit	18	18
Ehrgeiz und hohe Ansprüche an sich selbst	21	11
Konflikte mit Freunden oder Verwandten	17	12
Sorgen um das Klima und die Umwelt	16	13
Arbeitsbelastung im Haushalt	16	5
Kindernerziehung	14	7
Arbeitswechsel und Umzüge	6	3

3 schwere Krankheit

4 Straßenverkehr und Arbeitsweg

3 **Analysiere die Statistik und mach dir Notizen im Heft. Präsentiere sie dann in der Gruppe.** Przeanalizuj statystykę. Zrób notatki w zeszytcie i przedstaw je w grupie.

Ich finde es interessant, dass mehr deutsche Männer als deutsche Frauen ...

Es überrascht mich, dass so viele Frauen wie Männer in Deutschland ...

In Deutschland ist es so, dass viel weniger Frauen als Männer ...

Deutsche Frauen finden ... stressiger als deutsche Männer.

4 **Was verursacht bei Jugendlichen Stress? Macht eine Umfrage in der Klasse und sammelt die Ergebnisse.** Przeprowadźcie ankietę w klasie i zbierzcie wyniki.

UNSER PROJEKT

Ideen für ein Leben ohne Stress

Pracując w grupach, przygotujcie wskazówki i pomysły na radzenie sobie ze stresem. Uwzględnijcie sytuacje związane z uczeniem się i egzaminami, zmianą miejsca zamieszkania, ważnymi wydarzeniami rodzinnymi i towarzyskimi oraz konfliktami w rodzinie lub wśród przyjaciół. Opracujcie swoje wskazówki w formie poradnika.

10 zehn

Klucz

3 Propozycja rozwiązania: Ich finde es interessant, dass mehr deutsche Männer als deutsche Frauen ständige Erreichbarkeit per Handy oder Mail als Stressfaktor nennen. Es überrascht mich, dass genau so viele Frauen wie Männer in Deutschland Angst vor schwerer Krankheit eines Freundes oder Verwandten haben. In Deutschland ist es so, dass viel weniger Frauen als Männer Stress in der Berufsarbeit haben. Deutsche Frauen finden Arbeitswechsel oder Umzüge stressiger als deutsche Männer.

Materiały dodatkowe

Transkrypcja

KN, str. 186

■ Diktat 1

Das Abi ist mir schon wichtig. Aber ich habe einfach keine Lust, die ganze Zeit nur zu lernen. Ich habe vor, im Herbst meinen Führerschein zu machen. Den brauche ich unbedingt, deshalb habe ich auch die ganzen Ferien über gearbeitet. Warum das so wichtig für mich ist? Ganz einfach: Meine Eltern werden mich nicht mehr in die Schule fahren. Sie müssen nämlich für ein halbes Jahr ins Ausland ziehen. Ich bleibe zum Glück mit meinem älteren Bruder hier. Umzüge sind so stressig und man muss sich auch von seinen Freunden verabschieden. Nächste Woche gehe ich übrigens auf die Hochzeit meiner Cousine. Wir werden uns bestimmt toll amüsieren.

■ Diktat 2

Morgen habe ich meine Führerscheinprüfung. Ich bin sehr gestresst und hoffe, dass ich keinen Blackout bekomme. Meine Eltern unterstützen mich und sagen: Gewinne Abstand und vermeide negative Emotionen. Eins ist sicher: Ich werde heute früher schlafen gehen, damit ich morgen nicht müde bin. Dann werde ich mich auf meine Prüfungsfahrt konzentrieren und den allerwichtigsten Tipp ausprobieren: Positives Denken! Ich hoffe, ich schaffe es!

Kapitel 1 Alles neu, alles anders

Wort für Wort effektiv

► Lektion 1

🔊 5.01 Nach dem Abitur

das Abitur (Abi)
der Aufnahmetest, -s
die Ausbildung, -en
die Familienfeier, -n
der Führerscheinkurs, -e
der Konferenzdolmetscher, -
die Prüfung, -en
der Studiengang, -e
die Wahl, -en

durch|fallen
genießen
sich kümmern um + Akk.
verbessern
ziehen

anschließend
ehrgeizig
hervorragend
zusätzlich

das Abi gut schaffen
an einer Uni studieren

sich die Angebote an|schauen
eine Ausbildung machen
für die Führerscheinprüfung
lernen
auf eine Hochzeit gehen
in der Originalsprache
die eigene Zeit genießen

Po maturze

matura
test wstępny na uczelnię
wykształcenie
uroczystość rodzinna
kurs na prawo jazdy
tłumacz konferencyjny
egzamin
kierunek studiów
wybór

tu: nie zdać egzaminu
cieszyć się
troszczyć się o
poprawiać
tu: przeprowadzać się

następnie, potem
ambitny
doskonały
dodatkowo

dobrze zdać maturę
studiować na

uniwersytecie
oglądać oferty
zdobywać wykształcenie
uczyć się do egzaminu
na prawo jazdy
iść na wesele
w języku oryginalnym
cieszyć się czasem

► Lektion 2

🔊 5.02 Umzüge

die Kiste, -n
die Stelle, -n
das Studium, Studien
der Umzug, -e

aus|packen
aus|ziehen
ein|packen
um|ziehen
sich verabschieden von + Dat.
verlaufen
zurecht|kommen

die Wohnung aus|räumen
eine neue Stelle bekommen
nach Warschau ziehen

sich von den Freunden
verabschieden

Przeprowadzki

skrzynia
miejsce pracy
studia
przeprowadzka

rozpakować
wyprowadzać się
pakować
przeprowadzać się
żegnać się z
przebiegać
dać sobie radę

opróżnić mieszkanie
dostać nową pracę
przeprowadzać się do
Warszawy
żegnać się z przyjaciółmi

► Lektion 3

🔊 5.03 Bräuche

der Brauch, -e
die Braut, -e
der Bräutigam, -e
das Brautpaar, -e
die Geburt, -en
die Hochzeit, -en
der Polterabend, -e

der Storch, -e
die Taufe, -n

entführen
pflanzen
streuen

als Zeichen des Lebens
über die Schwelle tragen
Reis schmeißen

Bestimmt nicht.
Nie gesehen.

Zwyczaże

zwyczaj
panna młoda
pan młody
para młoda
narodziny
ślub, wesele
zwyczaj przedślubny
polegający na
tłuczeniu porcelany

bocian
chrzciny
uprowadzać
sadzić
rozsypywać

jako znak życia
przenosić przez próg
rzucić ryżem

Na pewno nie.
Nigdy nie widziałem.

► Lektion 4

🔊 5.04 Nur kein Stress!

der Prüfungsstress
der Ratschlag, -e

ab|sagen
atmen
(sich) belohnen
sich entspannen
um|gehen mit + Dat.
vermeiden
sich vor|bereiten auf + Akk.

bereit
gemeinsam
genügend

langsam atmen
Abstand gewinnen
einen Blackout haben

an deiner Stelle
beim Lernen helfen
den Tipp aus|probieren
Emotionen vermeiden
im Freundeskreis
miteinander sprechen
übereinander sprechen

Bez stresu!

stres egzaminacyjny
rada

odmawiać
oddychać
nagradzać (się)
rozluźnić się
obchodzić się
unikać
przygotować się na

gotowy
wspólnie
wystarczająco

oddychać powoli
nabierać dystansu
mieć nagły zanik
pamięci

na twoim miejscu
pomagać w nauce
wypробować radę
unikać emocji
w kręgu przyjaciół
rozmawiać ze sobą
rozmawiać o sobie
nawzajem

🔊 5.05 DIKTAT

■ Materiały dodatkowe

Diktat 2

ePanel, eDesk

■ Futur I

(Czas przyszły Futur I)

Czas przyszły Futur I stosujemy do wyrażania: zamierzeń na przyszłość i planów *Ich werde Medizin an einer Uni im Ausland studieren. / Da werde ich auch arbeiten.* oraz postanowień: *Im Neuen Jahr werde ich mehr lernen.* Futur I to czas złożony, składający się z czasownika posiłkowego *werden* oraz z bezokolicznika czasownika głównego. Czasownik posiłkowy *werden* występuje w formie osobowej na drugim lub pierwszym miejscu w zdaniach oznajmujących lub pytających. Bezokolicznik czasownika głównego znajduje się na końcu zdania.

■ Temporalsatz mit *als* und *wenn*

(Zdanie okolicznikowe czasu ze spójnikami *als* i *wenn*)

Spójnik *als* (gdy, kiedy, jak) używany jest do wyrażenia zdarzeń mających miejsce w przeszłości, wówczas, gdy były one jednorazowe i nie powtarzające się w przeszłości, niezależnie od czasu ich trwania. Spójnik *wenn* (gdy, kiedy, jak) również pozwala wyrazić relacje czasowe w przeszłości, stosujemy go jednak w sytuacjach, gdy były one wielokrotne lub powtarzalne.

■ Die Präposition *an* (Przymek *an*)

Przymek *an* w połączeniu z celownikiem (*Dativ*) w znaczeniu lokalnym używany jest m.in. w odniesieniu do określenia miejsc studiów lub nauki (*an der Uni, an der Kunsthochschule ...*).

■ Verben mit Präpositionen (Czasowniki z dopełnieniem przyimkowym)

Czasowniki łączące się z określonym przymkiem, aby wyrazić określone treści czy też relacje wymagają użycia dopełnienia przyimkowego. Dlatego też należy zapamiętywać połączenia czasownika z określonym przymkiem. Należy zwrócić uwagę na występujący po tym przymyku przypadek, aby właściwie zastosować dopełnienie: rzeczownik lub zaimek osobowy. Zestawienia czasowników z przymkami wraz z przykładami pojawiają się systematycznie w rozdziałach, w których występują w tekstach. Zebrane są również w zeszyte ćwiczeń na str. 103.

Kapitel 1 Alles neu, alles anders

Grammatik perfekt

Futur I (werden + Infinitiv) ▶ Lektion 1

ich	werde ... studieren	wir	werden ... studieren
du	wirst ... studieren	ihr	werdet ... studieren
er, sie, es	wird ... studieren	sie, Sie	werden ... studieren

I	II	III	
Ich	werde	Medizin an einer Uni	studieren.
Da	wird	er zuerst	arbeiten.
Was	wird	Dominik in den USA	machen?
Wirst	du	nach dem Abi im Ausland	arbeiten?

Temporalsatz mit *als* und (*immer*) *wenn* ▶ Lektion 2

Hauptsatz		Nebensatz
Wir sind oft umgezogen,	als	ich ein Kind war .
Wir sind in ein Einfamilienhaus gezogen,	als	meine Schwester geboren wurde .

Nebensatz		Hauptsatz
Als ich mein Studium angefangen habe ,		bin ich in ein Studentenwohnheim gezogen.
Als seine Schwester einen neuen Job bekommen hat ,		musste sie von zu Hause ausziehen.

Nebensatz		Hauptsatz
Immer wenn wir umgezogen sind ,		hat meine Mutter vorher alles genau organisiert.
Immer wenn seine Freunde ausziehen ,		müssen sie alles genau planen.

Hauptsatz		Nebensatz
Meine Mutter hat (immer) alles genau geplant,	wenn	wir in eine andere Stadt umgezogen sind .
Meine Nachbarn müssen (immer) alles genau organisieren,	wenn	sie ausziehen .

Die Präposition *an* ▶ Lektionen 1 und 2

an einer Uni(versität) / *an* der Uni(versität) in Tübingen
an einer Schule / *an* der neuen Schule

Verben mit Präpositionen ▶ Lektionen 1 und 2

denken an + Akk.	Viele junge Leute denken an das Abitur. Wor an denken junge Leute noch? Sie denken an die Zeit nach dem Abitur.
sich verabschieden von + Dat.	Ich verabschiede mich von meinen Plänen. Wov on hast du dich verabschiedet? Hast du dich von deinen Freunden verabschiedet?

Das sagt man oft

Lass dich nicht stressen.
(Man sollte ruhig und entspannt bleiben.)

Nie daj się stresowi.
(Należy pozostać spokojnym i odprężonym.)

Redewendung

Einem geschenkten Gaul schaut man nicht ins Maul.
(Man sollte sich über jedes Geschenk freuen.)

Darowanemu koniowi nie patrzy się w zęby.
(Trzeba się cieszyć z każdego prezentu.)

Zitat

„Das Haus ist meine Maschine zum Wohnen.“

(Le Corbusier, schweizerisch-französischer Architekt.)

„Dom to moja maszyna do mieszkania.”

(Le Corbusier, szwajcarsko-francuski architekt.)

■ Ciekawostki

Le Corbusier (Charles-Édouard Jeanneret-Gris) (1887-1965) jest jednym z najwybitniejszych francuskich architektów. W latach 20-tych opracował najważniejsze teorie urbanistyczne i architektoniczne, które zawarł w książce „W stronę architektury”. 17 zaprojektowanych przez niego budynków zostało wpisanych na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Był także rzeźbiarzem i malarzem.

Kapitel 1 Alles neu, alles anders

Deutsch im Gespräch

5.06 Und nach dem Abi?

- Was haben deine Freunde in diesem Jahr vor?
- Viele von uns werden intensiv lernen.
- Wird deine Schwester studieren?
- Ja, sie will Medizin studieren.
- Was wirst du nach dem Abitur machen?
- Ich werde zuerst eine lange Pause machen.
- Willst du nach dem Abi zur Uni gehen?
- Nein, ich werde ein Jahr lang arbeiten.

A co po maturze?

- Co planują twoi przyjaciele w tym roku?
- Wielu z nas będzie się intensywnie uczyło.
- Czy twoja siostra będzie studiować?
- Tak, ona chce studiować medycynę.
- Co będziesz robić po maturze?
- Najpierw zrobię długą przerwę.
- Czy chcesz po maturze iść na uniwersytet?
- Nie, będę przez rok pracować.

5.07 Umziehen leicht gemacht?

- Bist du schon einmal umgezogen?
- Ja, als ich 10 Jahre alt war.
- Wann seid ihr in das neue Haus gezogen?
- Als meine Schwester geboren wurde.
- Ziehst du in eine andere Stadt?
- Ja, wenn ich einen guten Job bekomme.
- Hastest du Stress bei deinen Umzügen?
- Ja, immer wenn ich alles einpacken musste.

Łatwa przeprowadzka?

- Czy już się kiedyś przeprowadzałeś?
- Tak, gdy miałem 10 lat.
- Kiedy przeprowadziliście się do nowego domu?
- Gdy urodziła się moja siostra.
- Przeprowadzisz się do innego miasta?
- Tak, gdy dostanę dobrą pracę.
- Czy byłeś zestresowany podczas przeprowadzek?
- Tak, zawsze gdy musiałem wszystko pakować.

5.08 Es gibt was zu feiern!

- Macht man bei euch eine Erinnerungskiste?
- Ich habe keine Ahnung.
- Pflanzt man zur Geburt eines Kindes einen Baum?
- Vielleicht dann, wenn jemand Lust hat.
- Stellt man in Polen einen Storch vor das Haus?
- Ich weiß das nicht.
- Welche Bräuche zur Hochzeit kennst du?
- Man schmeißt z. B. Reis auf das Brautpaar.

Jest co świętować!

- Czy u was przygotowuje się pudełko z pamiątkami?
- Nie mam pojęcia.
- Czy sadzi się drzewo z okazji narodzin dziecka?
- Może wtedy, gdy ktoś ma ochotę.
- Czy w Polsce stawia się bociana przed domem?
- Nie wiem tego.
- Jakie znasz zwyczaje związane ze ślubem?
- Np. obrzuca się młoda parę ryżem.

5.09 Nur kein Stress!

- Ich habe viel Stress vor Klassenarbeiten.
- Entspann dich und mach mehr Sport.
- Ich bin vor der Prüfung müde.
- An deiner Stelle würde ich mehr schlafen.
- Wie findest du diesen Tipp?
- Der funktioniert bei mir leider nicht.
- Wie können wir den Konflikt lösen?
- Vermeidet Emotionen und spricht miteinander.

Tylko bez stresu!

- Mam dużo stresu przed klasówkami.
- Odpręż się i uprawiaj więcej sportu.
- Jestem zmęczona przed egzaminem.
- Na twoim miejscu spałbym więcej.
- Co sądzisz o tej radzie?
- Niestety, w moim przypadku to nie działa.
- Jak możemy rozwiązać ten konflikt?
- Unikajcie emocji i rozmawiajcie ze sobą.

Das sagt man oft

Lass dich nicht stressen.

(Man sollte ruhig und entspannt bleiben.)

Redewendung

Einem geschenkten Gaul schaut man nicht ins Maul.

(Man sollte sich über jedes Geschenk freuen.)

Zitat

„Das Haus ist eine Maschine zum Wohnen.“

(Le Corbusier, schweizerisch-französischer Architekt)